

Програма підвищення кваліфікації «Організація освітнього процесу в умовах війни та у післявоєнний період»

Організація освітньої діяльності з позиції травмоінформованості

Програма підвищення кваліфікації «Організація освітнього процесу в умовах війни та у післявоєнний період» (далі — Програма) розроблена на засадах державної політики та стратегії реформування дошкільної освіти і спрямована на набуття професійних компетентностей педагогічними працівниками закладів дошкільної освіти.

Розробник програми:

Гурковська Тетяна Леонідівна — практичний психолог, голова відокремленого підрозділу в м. Києві ВГО «Асоціація працівників дошкільної освіти»; тренер за програмою ЮНІСЕФ «Забезпечення безперервності навчання та розвитку дітей дошкільного віку в умовах кризи в Україні», автор численних статей, присвячених актуальним проблемам дошкільної освіти, зокрема і питанням психоедукації педагогів з питань психологічної травми.

Мета програми:

удосконалити науково-методичний та практичний рівні професійної компетентності педагогічних працівників закладів дошкільної освіти щодо травмоінформованості, як сучасного стандарту професіоналізму фахівця системи освіти.

Напрямок підвищення кваліфікації:

розвиток soft skills («м'яких навичок», особистих характеристик).
розвиток професійних компетентностей.

Обсяг підвищення кваліфікації:

30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Форма підвищення кваліфікації:

дистанційна.

Вид підвищення кваліфікації:

вебінар, семінар—практикум.

Цільова аудиторія:

педагогічні працівники закладів дошкільної освіти — директори, вихователі-методисти, практичні психологи, вихователі, музичні керівники, фізінструктори, керівники гуртків та ін. — а також **помічники вихователів, сестри медичні**, які за своїми функціональними обов'язками безпосередньо взаємодіють з дітьми та **інші працівники** закладу дошкільної освіти, які розуміють критичність змін, викликаних воєнними подіями та значимість і тривалість цих змін, або бажають розібратися з цими викликами.

Перелік загальних компетентностей:

- усвідомлення викликів, які постали перед педагогами від початку повномасштабної війни в Україні;
- здатність застосовувати психологічні знання про психологічну травму та стресові розлади у практичних ситуаціях;
- здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології;
- здатність до аналізу інформації з різних джерел;
- здатність до усвідомленості і рефлексії;
- здатність до міжособистісної взаємодії;
- здатність виконувати і забезпечувати якість виконуваних робіт.

Перелік професійних компетентностей:

- здатність оволодівати знаннями про загальні поняття теорії травми, спеціальні техніки і прийоми роботи з дорослими і дітьми;
- здатність організовувати педагогічну взаємодію з позиції травмоінформованого фахівця;
- здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби;
- здатність відстежувати та аналізувати поведінкові та емоційні реакції дітей, аналізувати та систематизувати результати своєї діяльності, формувати аргументовані висновки та рекомендації;
- здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами, а також зберігати особисте психічне та фізичне здоров'я під час професійної діяльності;
- здатність до формування стійкої потреби в особистісному та професійному зростанні, у саморозкритті, самореалізації, а також самоаналізі, рефлексії та психологічній самопідтримці.

Очікувані результати навчання:

Знання і розуміння	<ul style="list-style-type: none"> • сутності теорії стресу та травми • як стрес впливає на тіло та мозок • що перетворює реакцію в ситуації на стрес • як застосовувати прийоми і техніки регуляції психологічного стану до себе та іншого • як стрес впливає на дитину та проявляється у її поведінці
Розвинені вміння	<ul style="list-style-type: none"> • зберігати стабільність навіть у непростих ситуаціях та балансувати емоційний та фізичний стан • бути ефективним в умовах комунікації, яка ускладнюється воєнними подіями • ефективно використовувати техніки і прийоми саморегуляції • аналізувати кризову поведінку дітей та робити висновки про те, які вербальні та невербальні чинники її спровокували, а також про те, як в подальшому необхідно змінити комунікацію, щоб не посилювати стресові відгуки та не ретравматизувати дитину. Те саме стосується і взаємодії з колегами та батьками вихованців • аналізувати, систематизувати і узагальнювати одержану інформацію
Диспозиції (цінності, ставлення)	<ul style="list-style-type: none"> • самоаналіз, усвідомленість та рефлексія власної педагогічної або психологічної практики, прагнення до постійного особистісного і професійного розвитку

Зміст програми

№ з/п	Теми і зміст	Кількість годин	
		Аудиторна робота	Самостійна робота
1	Виклики воєнних подій для педагогів та травмоінформованість. Поняття про стрес та психологічну травму. Як стрес впливає на тіло та мозок. Що змінюється під час стресу. Чи завжди стрес перетворюється на травму. Як про травму говорити людською мовою. Як історія травми впливає на практику взаємодії з дітьми і дорослими — колегами та батьками вихованців. Що означає бути травмоінформованим фахівцем.	Лекція, практикум — 4 год	Опрацювання літератури — 3 год.; Практикум — 3 год.

2	Травмоінформованість — сучасний стандарт професіоналізму педагога		
2.1	Зі співчуттям до себе. Аналіз та усвідомлення власних реакцій на стрес. Навички саморегуляції. Зберігати стабільність та баланс навіть у непростих випадках. Орієнтуватися в умовах дедалі більш складної комунікації. Техніки і прийоми саморегуляції.	Лекція, практикум — 4 год	Опрацювання літератури — 3 год.; Практикум — 3 год.
2.2	Педагогічна взаємодія у сучасних реаліях. Заборони у взаємодії. Як вибудувати взаємодію, яка б не посилювала чи провокувала травмівний досвід людини. Використання саморегулювальних технік і прийомів у взаємодії з колегами, дітьми та їхніми батьками.	Лекція, практикум — 4 год	Опрацювання літератури — 3 год.; Практикум — 3 год.